

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 956 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

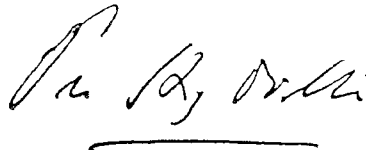
Bilag

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekt.

13. maj 2003

Til orientering for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt grundnotat om forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af UNECE's protokol om registre over udledning og overførsel af forureningsstoffer, KOM(2003) 209 endelig.

MILJØstyrelsen
Industrikontoret
Internationalt kontor

13. maj 2003
J.nr. M1034-0006
MEM-491-MST
anc/9, lkj/6

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af UNECE's protokol om registre over udledning og overførsel af forureningsstoffer (KOM (2003) 209 endelig).

Ovennævnte forslag er beskrevet i vedlagte grundnotat.

Beslutningen om at indføre bindende retningslinier om etablering af nationale forureningsregistre er fastlagt i Århus-konventionen, artikel 5 stk. 9 og 10.2 (i). Vedtagelse og undertegnelse af PRTR-protokollen finder sted i tilknytning til den 5. pan-europæiske miljøministerkonference, "Environment for Europe", i Kiev, Ukraine den 21.-23. maj 2003.

Forslaget om Fællesskabets undertegnelse af protokollen har til formål at give Rådets formand mandat til at undertegne på Fællesskabets vegne.

En PRTR er et forureningsregister, der indeholder oplysninger om emissioner fra navngivne enkeltvirksomheder. Formålet er at give offentligheden adgang til oplysninger om bl.a. emissioner via internettet. Protokollen indeholder bestemmelser om, hvilke aktiviteter (virksomheder), der er omfattet, hvilke stoffer, der skal rapporteres, rapportering af affald, rapporteringsfrekvens, offentlighedens adgang, fortrolighed samt bestemmelse om, at der i forbindelse med partsmøder skal ske en evaluering og videreudvikling af protokollens krav.

Det vurderes, at Danmark allerede i dag i stort omfang lever op til de krav, der stilles i protokollen i kraft af det veletablerede danske godkendelsessystem og de grønne regnskaber. Fællesskabets undertegnelse vil ikke i sig selv have konsekvenser for Danmark. Ved en evt. efterfølgende ratificering forventes protokollen at medføre ny EU-regulering på området i form af en udvidelse af det eksisterende europæiske emissionsregister (EPER), ligesom det må forventes, at der skal ske mindre justeringer i det danske regelsæt.

Resultatet af forhandlingerne om protokollen er tilfredsstillende for Danmark såvel som for hele EU, idet protokollen i stor udstrækning er i overensstemmelse med relevant EU-regulering samt de relevante regler og principper i Århus-konventionen.

Regeringen støtter vedtagelsen af protokollen. I forbindelse med forhandlingerne af resolutionen om vedtagelse af protokollen lægger regeringen vægt på, at der ikke påbegyndes en udvidelse af kravene i protokollen, før erfaringerne fra den første rapportering er evalueret.

Regeringen agter at støtte forslaget om Fællesskabets undertegnelse af protokollen ved den 5. ministerkonference i Kiev d. 21.-23. maj 2003.

Regeringen agter ligeledes at undertegne protokollen på Danmarks vegne med forbehold for Grønland og Færøerne.

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af UNECE's protokol om registre over udledning og overførsel af forureningsstoffer (KOM (2003) 209 endelig).

1. Status

Kommissionen sendte den 28. april 2003 forslag til Rådet om Fællesskabets undertegnelse af UNECE protokollen om forureningsregistre (PRTR-protokollen). Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, stk. 1, og artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251.

Forslaget er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Beslutningen om at indføre bindende retningslinier om etablering af nationale forureningsregistre – PRTR – er fastlagt i Århus-konventionen, artikel 5 stk. 9 og 10.2 (i). Konventionen blev undertegnet af Fællesskabet og dets medlemsstater d. 25. juni 1998. Danmark ratificerede Århus-konventionen d. 29. september 2000.

PRTR-protokollen er på dagsordenen d. 21. maj 2003 på et ekstraordinært partsmøde under Århus-konventionen, som finder sted i tilknytning til den 5. pan-europæiske miljøministerkonference, "Environment for Europe", i Kiev, Ukraine den 21.-23. maj 2003. På mødet skal protokollen vedtages ved en resolution, og den vil efterfølgende ved en officiel ceremoni erklæres åben for undertegnelse i Kiev, og derefter i FN's hovedkvarter i New York indtil den 31. december 2003.

Protokollen er åben for undertegnelse for alle stater, der er medlem af FN, og for regionale organisationer for økonomisk integration bestående af suveræne stater, der er medlemmer af FN, og som har overdraget kompetence på de områder, der er omfattet af protokollen. Det Europæiske Fællesskab er et eksempel på en regional organisation, der har mulighed for at undertegne protokollen. Protokollen er desuden åben for lande uden for UNECE og for 'ikke-parter' til Århus-konventionen.

2. Formål og indhold

En PRTR (Pollutant Release and Transfer Register) er et forureningsregister, der indeholder oplysninger om emissioner fra navngivne enkeltvirksomheder. Formålet er at give offentligheden adgang til oplysninger om bl.a. emissioner via internettet.

Forslaget om Fællesskabets undertegnelse af protokollen har til formål at give Rådets formand mandat til at undertegne på Fællesskabets vegne.

Protokollen indeholder bestemmelser om, hvilke aktiviteter (anlægstyper), der er omfattet, hvilke stoffer, der skal rapporteres, rapporteringsfrekvens, offentlighedens adgang, fortrolighed samt bestemmelse om, at der i forbindelse med partsmøder skal ske en evaluering og videreudvikling af protokollens krav.

Aktiviteter

De aktiviteter (anlægstyper), der er omfattet af protokollen, svarer til aktiviteter (anlæg), der er omfattet af IPPC-direktivet. Ud over IPPC-anlæg er renseanlæg, fiskeopdræt samt minedrift omfattet af protokollen.

Endvidere skal diffuse kilder omfattes i det omfang, oplysningerne allerede indsamles nationalt i andre sammenhænge. Som eksempler på diffuse kilder kan nævnes vejtrafik, byområder og lign.

Stoffer

Protokollen omfatter en liste over 86 stoffer med tærskelværdier for hvert stof. Alle de 50 stoffer, der er omfattet af det europæiske system EPER, indgår i protokollen, herunder de 6 drivhusgasser fra Kyoto-protokollen. Listen er udvidet med 26 stoffer i forhold til EPER, herunder bl.a. med en række pesticider.

Affald

Affald håndteres meget forskelligt i EU og Canada (og USA). EU fokuserer på affaldsmængder og -kategorier, mens det canadiske system udelukkende omfatter oplysninger om indholdet af kemikalier i affald. Der er derfor etableret et to-strengt system, hvor parterne kan vælge, om de vil rapportere affald som årlige mængder eller som indholdet af kemikalier i affaldet. Det skal samtidigt oplyses, om affaldet deponeres eller nyttiggøres.

Endvidere er der krav om, at ved grænseoverskridende transport af farligt affald skal navn og adresse på affaldsmottageren oplyses.

Fortrolige oplysninger

Århus-konventionens principper om fortrolighed er, i det omfang de er relevante for en PRTR, medtaget i protokollen. Hvis en virksomhed har fortrolige oplysninger, skal offentligheden i stedet informeres om, hvilke typer af oplysninger, det drejer sig om, og hvis muligt, hvilken stofkategori en emission kan henføres til.

Partsmøder

Da der er tale om en åben protokol, har det været nødvendigt at etablere procedurer og organer, der gælder specifikt for protokollen, af hensyn til ikke-parter til Århus-konventionen og ikke-ECE-medlemmer. Der er derfor en bestemmelse om partsmøder (MoP) i protokollen.

En vigtig opgave for partsmødet er at sikre en udvikling af systemet baseret på erfaringer samt at udarbejde guidelines, der kan støtte parterne i deres arbejde.

Protokollens konsekvenser i forhold til eksisterende EU-regulering

Ved Kommissionens beslutning af 17. juli 2000 om implementering af et europæisk emissionsregister, EPER, er medlemslandene forpligtet til at indberette emissioner til EU på virksomhedsniveau. Beslutningen har hjemmel i IPPC-direktivet.

For at leve op til kravene i PRTR-protokollen skal der ske en udvidelse af EPER med affald og nye aktiviteter (renseanlæg, fiskeopdræt og minedrift) og flere stoffer. Endvidere skal diffuse kilder medtages i det omfang, det er muligt.

Det forventes, at der vil blive udarbejdet en selvstændig "EPER/PRTR-beslutning" for, at Fællesskabet kan leve op til protokollens krav.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Der er ikke i Kommissionens forslag om undertegnelse redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet. EU har samlet undertegnet Århus-konventionen, som udgør rammen for denne protokol.

4. Konsekvenser for Danmark

Fællesskabets undertegnelse vil ikke i sig selv have konsekvenser for Danmark. I det følgende er beskrevet de konsekvenser en evt. efterfølgende ratificering forventes at have for Danmark.

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Det forventes, at protokollen vil medføre ny EU-regulering på området, ligesom det må forventes, at der skal ske mindre justeringer i det danske regelsæt i form af justering af bekendtgørelse om visse listevirksomheders pligt til at udarbejde grønt regnskab.

Det vurderes, at Danmark allerede i dag i stort omfang lever op til de krav, der stilles i protokollen i kraft af det veletablerede danske godkendelsessystem og de grønne regnskaber.

Indsamling af oplysningerne til EPER sker i dag dels via tilsynsmyndigheden (virksomhedsoplysninger) og dels via de grønne regnskaber (emissionsoplysninger). Da landbrug ikke er omfattet af grøn regnskabspligt, indsamles emissionsoplysningerne dog i dag via tilsynsmyndigheden.

Renseanlæg og fiskeopdræt er nye aktiviteter i forhold til EPER-systemet og er ikke omfattet af grøn regnskabspligt. Oplysninger om udledninger indsamles dog allerede i forbindelse med det nationale program for overvågning af vandmiljøet (NOVA). Med hensyn til minedrift forventes aktiviteten kun at være relevant for Grønland.

Kravet om at rapportere affaldsmængder vil kunne gennemføres uden ekstra byrder for danske virksomheder, idet der allerede i dag stilles krav om, at oplysningerne skal indgå i de grønne regnskaber.

Det må dog forventes, at kravene til grønt regnskab vil skulle justeres, eksempelvis i forhold til oplysninger om eksport af farligt affald med mindre oplysningerne kan indsamles ad anden vej. En nærmere analyse vil naturligt indgå i forbindelse med en evaluering af den første indrapportering til EPER i juni 2003.

Miljøstyrelsen arbejder på at etablere et register, der kan opfylde kravene til EPER. Registret vil i første omgang leve op til kravene i EPER men kan udvides i forhold til de krav, der stilles i PRTR-protokollen.

Forenkling og eventuel digitalisering af virksomhedernes rapportering drøftes i bl.a. Virksomhedsudvalget og kommende krav som følge af PRTR-protokollen indgår i det videre arbejde.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Protokollen forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for erhvervslivet og amter og kommuner. Den største arbejdsbyrde med implementering af protokollen forventes at ligge hos Miljøstyrelsen i form af indhentning af data fra de grønne regnskaber samt etablering og vedligeholdelse af digitale systemer. Implementeringen vil indgå i det samlede arbejde med at forenkle, effektivisere og digitalisere miljørapporteringen fra virksomhederne.

Beskyttelsesniveau:

Der er tale om en registrering af emissioner og adgang til oplysninger om disse. Protokollen vil derfor ikke direkte få indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i specialudvalget (miljø) samt i Grønland og på Færøerne, og der er modtaget følgende høringssvar:

Dansk Landbrug ser positivt på forslaget om at registrere udledning og overførsel af forskellige stoffer og mener, at det er tilfredsstillende, at emissionsoplysninger indsamles via tilsynsmyndigheden, idet den enkelte landmand ikke bør påføres yderligere administrative opgaver. Dansk Landbrug vil derfor fastholde, at det også fremadrettet er tilsynsmyndigheden, der skal foretage indberetningerne.

Dansk Industri mener, at der i forbindelse med eksport af farligt affald indsamles så mange oplysninger, at der på dette område må være oplysninger nok uden at revidere de grønne regnskaber.

Specialarbejderforbundet (SID) støtter, at Danmark tilslutter sig Fællesskabets undertegnelse, og at Danmark undertegner protokollen i Kiev.

Grønlands Hjemmestyre har meddelt, at Danmark skal undertegne protokollen med forbehold for Grønland, idet det ikke har været muligt indenfor den givne tidsfrist at belyse konsekvenserne for Grønland.